

MANUÁL REAKCIE NA KRÁDEŽ, VANDALIZMUS, PODOZRIVÉ CHOVANIE A TERORISTOCKÝ ÚTOK

KRÁDEŽ PREDMETU

- Ak chytíte zlodēja, aktivujte bezpečnostnú službu a zavolajte Policajný zbor Slovenskej republiky (PZSR)
- Nebojujte ani nekomunikujte s páchatelom, iba v prípade ochrany zdravia alebo života.

V prípade chýbajúceho predmetu v expozícii alebo v depozitári:

- Odovzdajte informácie vedúcemu dozoru/ochranke a Polícii Slovenskej republiky.
- Uzavrite relevantný priestor. Informujte vedenie inštitúcie. Zabezpečte záznamy všetkých kamier vo vysokom rozlíšení (ak je nainštalovaný VSS).
- Archivujte nahrávky VSS, PZTS a ACS.
- Odfotoťte miesto činu a zdokumentujte miesto.
- Spracujte popis a fotografie objektu na jeho presnú identifikáciu (napr. v štruktúre ID objektu podľa štandardu ICOM).
- Požiadajte Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky / Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky / Políciu Slovenskej republiky, aby zverejnili popis predmetu v domácich a zahraničných registroch.
- Skontrolujte zaradenie predmetu do databázy PZSR (<https://www.minv.sk/?Odcudzene-a-najdene-umelecke-predmety>).
- Skontrolujte oznámenie o celoštátnom a medzinárodnom pátraní.
- Podrobne opíšte udalosť pre budúcu analýzu rizík.

VANDALIZMUS

- Snažte sa predmet okamžite chrániť pred opakovaným ničením útočníkom, pokiaľ neriskujete svoj život alebo zdravie.
- Zavolajte ochranu a PZSR, aby zasiahli.
- Zostaňte pri napadnutom predmete.
- Nedotýkajte sa infikovaného predmetu, môže byť kontaminovaný nebezpečnou látkou.
- Uzavrite priestor, kde sa útok odohral, a odvedte návštevníkov preč.
- Ak je vandal stále v budove, konať pokojne, zabráňte panike, minimalizujte riziko útoku vandala na osoby.
- Kontaktujte konzervátora-reštaurátora.
- V prípade poškodenia objektu graffiti uložte obal s označením použitej látky, aby bolo možné presne identifikovať jej zloženie.
- Zdokumentujte miesto a napadnutý objekt.
- Neodstraňujte žiadne predmety okolo miesta útoku – všetko môže slúžiť ako dôkaz.
- Archivujte všetky dostupné záznamy VSS, PZTS, ACS a EPS
- Pripravte odhad spôsobených škôd.

- Podrobne opíšte udalosť pre budúcu analýzu rizík.

PODOZRIVÉ SPRÁVANIE / PREDMETY A TERORISTICKÝ ÚTOK

Pri kontakte s podozrivou osobou (oblečenie nezodpovedá počasiu, trasúce sa ruky, nervozita, potenie, červenanie líc, impulzívne správanie, vyvalené oči, zvláštna reč) alebo podozrivým predmetom (bez vzťahu k miestu, bez majiteľa):

- Okamžite začnite pokojnú a, ak je to možné, nenápadnú evakuáciu ľudí.
- Okamžite zavolajte bezpečnostnú službu inštitúcie a PZSR.
- Snažte sa podozrivého čo najviac izolovať.
- Nedotýkajte sa podozrivého predmetu a zamknite všetky vchody do priestoru, kde sa nachádza.
- Nepoužívajte mobilný telefón ani vysielaciu v blízkosti predmetu.
- Manipuláciu s predmetom zabezpečí iba špecialista PZSR!
- Buďte pripravení na možný výbuch alebo útok podozrivej osoby (udržiavajte dostatočný odstup od nebezpečného priestoru / predmetu).
- Ak ozbrojený útočník útočí na ľudí a nie je možné uniknúť z budovy, snažte sa spolu s ostatnými skryť a zabarikádovať úkryt.
- V extrémnom nebezpečenstve ohrozenia života bojujte všetkými dostupnými prostriedkami (prenosné hasiace prístroje a pod.).
- Podrobne opíšte udalosť pre budúcu analýzu rizík.

SOCIÁLNE NEPOKOJE V OBLASTI

V prípade náhleho zhoršenia situácie súvisiacej s demonštráciami alebo inými protestnými akciami postupujte nasledovne:

- Ak sa objekt javí ako cieľ útoku, okamžite vykonajte kontrolovanú evakuáciu návštevníkov podľa núdzového plánu; ak inštitúcia nie je cieľom útoku, zabezpečte návštevníkom ochranu vo vnútri budovy, ak o ňu požiadajú.
- Zatvorte všetky príjazdové cesty (ak nejaké sú) a hlavné vstupy pre návštevníkov do budovy.
- Zatvorte okná a okenice.
- Okamžite zavolajte bezpečnosť budovy na ďalšie riadenie prác a riešenie postupu.
- Zavolajte členov záchranného tímu na pracovisko.
- Požiadajte o pomoc PZSR prípadne Armádu SR.
- Pokúste sa zabezpečiť zvýšený počet bezpečnostného personálu.
- Odstráňte informačné bannery a plagáty z fasády budovy, ktoré lákajú návštevníkov do budovy.
- V prípade blížaceho sa davu zabarikádujte vchodové dvere zvnútra.
- Ak je to možné, presuňte vopred určené predmety z expozícií / výstav do uzavretých priestorov (podľa núdzového plánu).
- Archivujte všetky dostupné záznamy VSS, PZTS, ACS a EPS.
- Nikdy nebojujte s rozhnevaným davom.

- Podrobne opíšte udalosť pre budúcu analýzu rizík.

Zdroj: Tretia revidovaná verzia Kolieska prvej pomoci a záchranných prác, bola publikovaná pre Český výbor Modrého štítu Metodickým centrom konzervácie Technického múzea v Brne v roku 2025.

Vychádza s finančným príspevkom Ministerstva kultúry Českej republiky a Českého výboru ICOM.

Autori: A. Selucká - I. Štěpánek - P. Stöhrová (red.) a P. Jirásek, J. Josef, I. Kopecká, M. Mrázek.

Do slovenčiny preložila Barbara Davidson, na slovenské reálie upravoval Marián Dritomský, samostatný odborný referent Útvaru krízového riadenia Magistrátu hlavného mesta SR Bratislavy